

Як діяти під час атаки із застосуванням хімічної зброї

- Офіційні повідомлення про хімічну атаку
 - Ознаки застосування хімічної зброї
 - Першочергові дії в зоні хімічного ураження
 - Симптоми хімічного ураження та першочергові заходи з безпеки
 - Евакуація із зони ураження хімічною зброєю
-

Хоча розробка, виробництво, накопичення та застосування хімічної зброї заборонені Конвенцією ООН, окупанти можуть порушувати ці зобов'язання та застосувати заборонені речовини як проти військових, так і цивільного населення. Пропонуємо вам рекомендації щодо виявлення ознак використання хімічної зброї, запобігання ураженню та надання первинної допомоги.

Офіційні повідомлення про хімічну атаку

Хімічна зброя є вкрай шкідливою, а її використання не завжди вдається швидко визначити. Саме тому важливо слідкувати за повідомленнями [офіційних джерел інформації](#) та чітко

дотримуватись інструкцій, які вони надають. Такі повідомлення мають містити:

- оголошення про ознаки застосування хімічної зброї;
- основні ознаки виявлених хімічних речовин;
- територію їхнього застосування;
- рекомендації щодо запобігання ураження та надання первинної допомоги;
- способи звернення для постраждалих осіб та номери екстрених служб;
- вказівки для осіб, які потребують евакуації з зони ураження;

Базові повідомлення про хімічну тривогу є загальними для всіх категорій хімічних речовин. Після підтвердження використання конкретних видів хімічної зброї офіційні повідомлення та вказівки будуть деталізовані.

Ознаки застосування хімічної зброї

Якщо ви перебуваєте у зоні бойових дій, звертайте увагу на такі зовнішні ознаки застосування хімічної зброї:

- двоє або більше осіб стали недієздатними з незрозумілих причин,
- знайдено невідомі рідини, порошки або пари,
- відчуються незрозумілі запахи або смаки,
- знайдено невідомі та/або покинуті без нагляду матеріали, пристрої чи обладнання,
- спостерігається масова швидка загибель дрібних тварин (птахів, комах),
- спостерігається масовий вияв фізичних симптомів ураження хімічними речовинами (детально про фізичні симптоми читайте нижче).

Будь-яка з цих ознак може бути індикатором застосування хімічної зброї. Наявність кількох ознак одночасно вказує на підвищену ймовірність того, що інцидент пов'язаний з застосуванням хімічних речовин. негайно повідомляйте про наявність таких ознак за єдиним номером виклику служб екстреної допомоги (диспетчер викличе бригаду потрібної служби) — 112.

Важливо! Якщо ви маєте підозру щодо застосування хімічної зброї, реагуйте належним чином, щоб зменшити потенційну шкоду собі та іншим. Не наражайте себе на небезпеку!

Першочергові дії в зоні хімічного ураження

Що робити, якщо ви опинились поблизу зони ураження хімічною зброєю:

Якщо ви на вулиці:

- Залиште територію ураження. Чим коротшим буде контакт з хімічними речовинами та чим далі ви будете від епіцентру ураження, тим меншою буде потенційна шкода від них.
- Намагайтесь рухатись швидко, але не бігти. Ваше дихання має бути спокійним та повільним, щоб вдихати якнайменше отрути.
- Знайдіть укриття поблизу. Якщо це можливо, повертайтеся у своє помешкання.

Якщо під час хімічної тривоги ви в приміщенні:

- Якщо можливо, підніміться на найвищий поверх і знайдіть кімнату з якомога меншою кількістю вікон та дверей. Хімічні речовини, як правило, важчі за повітря, тому на верхніх рівнях будинків повітря буде чистішим.
- Зменште потік повітря ззовні всередину. Закрийте вікна, двері, вентиляційні отвори та все інше, що допомагає потрапляти повітря в приміщення ззовні.
- Не їжте і не пийте нічого, що могло зазнати впливу хімічних речовин.
- Увімкніть новини по радіо, телебаченню чи в Інтернеті, щоб отримувати оновлені повідомлення про здоров'я та безпеку. Вам мають повідомити, коли буде безпечно виходити на вулицю.

Якщо ви перебуваєте у своєму автомобілі й не можете залишити уражену зону, зведіть до мінімуму ризик впливу хімічної речовини:

- З'їжджайте на узбіччя так, щоб не блокувати та не заважати руху аварійних автомобілів.
- Вимкніть двигун і закрийте всі вентиляційні отвори, які втягують зовнішнє повітря, включаючи вентиляційні отвори кондиціонера.

Запуск двигуна та їзда втягують зовнішнє повітря в автомобіль і можуть піддати вас впливу хімічних речовин.

- Щоб звести до мінімуму кількість хімічної речовини, яку ви вдихнете, прикрийте рот і ніс тканиною, наприклад, шарфом або носовою хусткою.
- Слухайте подальші вказівки від аварійного персоналу на місці події або слухайте новини по радіо чи слідкуйте за офіційними джерелами в інтернеті.

Симптоми хімічного ураження та першочергові заходи з безпеки

Основні фізичні симптоми застосування хімічних матеріалів:

- міоз (надмірне звуження зіниць),
- дезорієнтація та пітливість,
- посмикування та судоми,
- подразнення дихальних шляхів і утруднення дихання,
- подразнення очей і шкіри,
- нудота та блювота,
- втрата свідомості.

Що робити, якщо у вас з'явилися симптоми хімічного ураження, або ви вважаєте, що ви мали контакт з хімічною речовиною (протягом 15 хвилин після впливу):

- Зніміть верхній шар одягу.
- Якщо можливо, покладіть одяг у пакет і закрийте його. Помістіть цей герметичний пакет в інший пакет і запечатайте клейкою стрічкою. Пізніше буде надано інструкції щодо його утилізації або очищення.
- Якщо у вас є ознаки або симптоми впливу їдких або подразливих речовин – наприклад, почервоніння, свербіж та печіння очей або шкіри — промийте їх водою.
- Якщо очі печуть або подразнені, промийте їх водою протягом 10-15 хвилин. Не використовуйте мило для промивання очей.
- Не торкайтеся інших людей, щоб уникнути можливого поширення хімікату.

Ураження, спричинене хімічним агентом, не може передаватися від людини до людини. Це не заразне захворювання, яке може

передаватися при кашлі або чханні. Однак люди можуть поширювати хімічну речовину, якщо вона потрапляє на їхню шкіру, одяг або волосся. Люди також можуть поширювати хімічну речовину через рідини організму. Якщо хтось інший контактує з хімічною речовиною таким чином, він може постраждати. Після того, як люди, які зазнали хімічного впливу, знімуть верхній одяг і вмийться, більшість хімічних речовин буде усунуто, і ймовірність поширення їх значно зменшиться.

Евакуація із зони ураження хімічною зброєю

Під час евакуації з зони ураження хімічною зброєю вдягайте чистий щільний одяг, який максимально закриває всі ділянки тіла. Якщо є можливість, вдягніть окуляри, маски, шапки та рукавички, а також дощовик. Якщо ви маєте перебувати в укритті, зробіть запас води, їжі та предметів першої необхідності. Детальніше про підготовку помешкання до надзвичайної ситуації читайте [ТУТ](#).

Території, які зазнали впливу хімічної зброї, можуть залишатись небезпечними тривалий час, від декількох годин до декількох місяців. Не повертайтеся в зону ураження без відповідних розпоряджень ДСНС та інших екстрених служб.

Як підготувати власну оселю до надзвичайної ситуації

Перевірте, чи є у вас:

- запас продуктів тривалого зберігання
- питна та технічна вода
- аптечка
- готівкові гроші
- ліхтарики, запасні батарейки чи акумулятори до них, свічки
- газовий пальник із запасними балонами для приготування їжі

- вогнегасник
- теплі ковдри, спальні мішки, термобілизна (у випадку холодної пори року)
- тривожна валіза на випадок евакуації або переходу в укриття

Якщо ви живете в приватному будинку, обладняйте найпростіше укриття у власному підвалі.

Запропонуйте сусідам старшого віку чи людям, які не можуть самостійно пересуватися, допомогу в підготовці оселі, тривожної валізи, за потреби проведіть в укриття.

Зверніть увагу на те, що тварин заборонено брати з собою в укриття. За можливості заздалегідь домовтеся із друзями чи членами родини, що живуть у безпечному місці, про передачу їм тварини. Якщо це неможливо, спробуйте домовитись про те, щоб взяти їх з собою в укриття. При цьому подбайте, щоб перебування в укритті було комфортним як для людей, які вас оточують так і для самих тварин, підготувавши для них переноску, корм, воду, гігієнічні засоби, намордник тощо.

Як підготувати запас води

Розрахуйте запас для використання вдома відповідно до кількості членів вашої родини. Одній дорослій людині потрібно на добу:

- 3 літри питної води (включно з рідиною, яку споживаємо з їжею)
- 10-12 літрів для гігієни та для приготування їжі.

Упевніться, що у вас є запас води для себе та родини щонайменше на 72 години.

Якщо ви не впевнені в якості питної води, радимо мати вдома засоби для додаткового очищення — фільтр-гличик для механічного очищення води чи таблетки для швидкого знезараження води.

Як підготувати транспортний засіб

Якщо маєте авто, заздалегідь перевірте:

- його технічну справність
- чи заповнений бак паливом
- термін придатності страхового полісу

- наявність додаткового пального в каністрах

Якими продуктами запитися для дому та тривожної валізи

Подбайте про поживні харчі тривалого зберігання. За потреби, їх можна взяти з собою в укриття. Бажано, щоб ці продукти не потребували багато води для приготування.

Також подумайте, які продукти споживаєте ви та ваша родина. Зробіть триденний продуктовий запас для дому.

Навіть за умов відсутності електрики тримайте їжу в холодильнику: він ще кілька годин після відключення зберігатиме холод. Намагайтеся якомога менше відчиняти дверцята. Спершу з'їжте продукти, які швидко псуються.

Якщо на вулиці низька температура, їжу можна тримати надворі.

Продукти для тривожної валізи:

- сублімовані продукти (каші, супи, локшина)
- консерви м'ясні, рибні, овочеві
- хлібці та печиво
- горішки
- шоколад
- сухофрукти

Як підготувати аптечку

Підготуйте дві аптечки — одну для надзвичайних ситуацій (наприклад, на випадок поранення), другу для своїх побутових потреб (знеболення, усунення симптомів отруєння, усунення алергічних реакцій).

Аптечка для надзвичайних ситуацій:

- клапан з плівкою для проведення штучного дихання
- засоби для зупинення кровотечі (турнікет чи кровоспинний бинт з гемостатичним засобом)
- хлоргексидин або спирт для дезінфекції ран
- санітайзер для рук, спиртові серветки
- марлеві серветки різних розмірів, нестерильні марлеві бинти
- еластичні бинти з можливістю фіксації
- 2 пари гумових рукавичок
- спеціальні атравматичні ножиці для швидкого розрізання одягу на потерпілому
- великий шматок тканини, якою можна буде зафіксувати кінцівку постраждалого
- термоковдра

Не кладіть в аптечку ті засоби та ліки, якими ви не вмієте користуватися. Якщо все ж хочете їх взяти, дізнайтесь заздалегідь, як правильно їх застосовувати.

Збережіть рецепти для ваших ліків (стежте за терміном придатності), а також імена та телефонні номери ваших лікарів.

Аптечка для побутових потреб:

- пластирі різних розмірів
- активоване вугілля від інтоксикації
- препарат для зниження жару
- препарат для знеболення

- протиалергічний препарат
- ліки від діареї
- ліки від шлункової інфекції
- краплі на випадок інфекційно-запальних захворювань очей
- ліки, що ви приймаєте (дозування щонайменше на тиждень) з описом способу застосування та дози
- запас масок

Наполегливо рекомендуємо вам пройти навчання щодо надання первинної медичної допомоги. У випадку виникнення кровотечі, отримання травм, опіків тощо використовуйте інструкції та поради перевірених Telegram-каналах та ботах. Ознайомтесь з їхнім змістом заздалегідь.